

Deres ref:
Vår ref: 2021/175090
Dato: 01.09.2021
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler



HØRING - ENDRING AV FORSKRIFT OM VISSE FORURENSENDE STOFFER I NÆRINGSMIDLER

Hovedinnhold i forskriftsutkastet

Forskriftsutkastet innebærer revidering av grenseverdier for bly i visse næringsmidler til sped- og småbarn, spiselig innmat, vin osv.

Grenseverdiene er en følge av at EU har gitt tilsvarende grenseverdier inntatt i forordning (EF) 1881/2006 om fastsettelse av grenseverdier for visse forurensende stoffer i næringsmidler. Denne forordningen med endringsforordninger gjelder som norsk forskrift jf. § 3 i forskrift 3. juli 2015 nr. 870 om grenseverdier for visse forurensende stoffer i næringsmidler.

Bakgrunnen for forslaget

Det følger av forskrift 3. juli 2015 nr. 870 om visse forurensende stoffer i næringsmidler at forordning (EF) nr. 1881/2006 om fastsettelse av grenseverdier for visse forurensende stoffer i næringsmidler med endringsforordninger gjelder som norsk forskrift.

EU-kommisjonen vurderer løpende, bl.a. på grunnlag av EFSA's risikovurderinger, om disse grenseverdiene bør endres, både mht. stoff, nivået på grenseverdiene og hvilke næringsmidler en grenseverdi gjelder for. Norge deltar på lik linje med EUs medlemsland i utviklingen av dette regelverket.

Forslaget til denne endringsforskriften bygger på EU-Kommisjonens endringsforordning (EU) 2021/1317 av 9. august 2021 som endrer forordning (EC) 1881/2006 vedrørende grenseverdier for bly i visse næringsmidler. Forordningen følger vedlagt høringsbrevet. Dette er på dansk da norsk oversettelse ikke foreligger pr. i dag.

Endringsforordningen er EØS-relevant, dvs. at den vil bli tatt inn i EØS-avtalen, vedlegg II kap.XII pkt. 54 zzzz. Dette innebærer at forskrift 3. juli 2015 nr. 870 om visse forurensende stoffer i næringsmidler må endres slik at endringsforordningen også blir gjeldende som norsk forskrift.

Nærmere om grenseverdiene

Bly er et tungmetall som finnes naturlig i naturen og som miljøforurensning. Det ble tidligere brukt i bl.a. bensin, bilbatterier, maling, vannrør, takteking og loddingen i hermetikkbokser. Bly er en forurensning som kommer inn i maten fra luft og jord/støv. Tiltak som ble satt i gang siden 70-tallet har bidratt sterkt til at folk i dag eksponeres for mindre bly.

I 2010 utførte EUs mattrykkesorgan (EFSA) en risikovurdering av bly i næringsmidler. EFSA påpekte at bly kan forårsake nevrotoksisitet hos små barn, samt kardiovaskulære problemer og nefrotoksisitet hos voksne. EFSA konkluderte med at det ikke var mulig å sette et tolerabelt ukentlig inntak (tålegrense) for bly og uttrykte bekymring for at dagens nivåer av eksponering for bly i kosten potensielt kan påvirke nevrotoksisiteten hos fostre, spedbarn og barn. JECFA ("Joint FAO/WHO Expert Committee on Food Additives and Contaminants") konkluderte med det samme i 2010.

I Codex Alimentarius er grenseverdiene for bly i salt, vin og spiselig innmat nylig senket. Codex Alimentarius utvikler standarder i regi av FN's felles FAO/WHO «Food Standards Programme». For å redusere eksponeringen av bly hos befolkningen i EØS, senkes grenseverdiene for de samme kategoriene tilsvarende i forordning (EF) nr. 1881/2006. I tillegg revideres grenseverdiene for ytterligere kategorier. Endringene omfatter grenseverdiene for bly i spiselig innmat, vin, salt, enkelte næringsmidler til spedbarn og småbarn og i villsoop. Næringsmidler til sped- og småbarn er definert i forordning (EU) nr. 609/2013 (gjennomført i forskrift om bearbeidet kornbasert barnemat og annen barnemat til spedbarn og småbarn). For å også hindre urendelig praksis, slik som tilsetning av blykromat til gurdemeie, settes det også grenseverdier for bly i krydder.

Overgangsbestemmelser

Næringsmidler som er lovlig satt på markedet før ikrafttredelsen av de nye grenseverdiene, kan forbli på markedet inntil 28. februar 2022.

Konsekvensvurdering

De foreslåtte grenseverdiene vurderes ikke å innebære vesentlige administrative eller økonomiske konsekvenser for næringsutøvere eller myndigheter ut over generelle forpliktelser til farevurdering, overvåking, analyser og kontroll basert på risiko for overskridelser. Mattilsynets egne analyser viser forekomstdata som stort sett er under de foreslåtte grenseverdiene.

Høringssvar

[Høringssvar sendes via Mattilsynets nettside.](#)

Alle høringssvar vil bli offentliggjort.

Høringsfrist: 15. oktober 2021

Med hilsen

Are Tømmerberg Sletta
Seksjonssjef, seksjon kjemisk mattrygghet

Vedlegg

1. Utkast til endringsforskrift
2. Forordning (EU) 2021/1317 (dansk versjon)

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*